al zulke berekeningen van „tijden en gelegenheden" gelogenstraft. Dientengevolge is na de eerste opwinding altoos een tijdperk van afmatting, teleurstelling en inzinking van geestelijke kracht gevolgd. En al mag niet ontkend, dat onder de duizenden bij duizenden, die met deze illusiën dweepten, een tal van mannen en vrouwen zijn opgestaan, die goeden geestelijken invloed op hun omgeving oefenden, toch viel altoos op te merken, hoe deze invloed steeds te loor ging, zoo hij niet in een andere kerkelijke bedding afvloeide; en niet minder dat hij altoos verzeld ging van allerlei dwaling op het stuk der Christelijke belijdenis.

Zij men daarom ook ten onzent tegen deze illusiën van het dwepend geloof op zijn hoede.

Oogetwijfeld hebben deze spiritualisten hierin gelijk, dat het tijdperk waarin we thans leven zwanger gaat van groote gebeurtenissen. Het toenemend ongeloof, het bijna demonisch geworden materialisme, de swakheid der regeeringen, de opneming van Afrika in de wereldpolitiek, de ommekeer in Japan, de actie onder en tegen de Joden, het woelen van het socialisme, en het weer opleven van de pauslijke macht, zijn ongetwijfeld wereldgebeurtenissen, die ongemeenen invloed moeten uitoefenen op den loop der dingen en ons doen zien, dat het Godsbestuur toe is aan de ontplooiing van een der belangrijkste stukken uit zijn raadsbesluit.

Maar wie deswege, met de Schrift in de hand, zich aanstelt, als had hij in dat boek van Gods raadsbesluit een blik geslagen, moet vervallen in zelfmisleiding en misleiding van anderen; zal juist daardoor in het vervullen van zijn roeping tekort schieten; door overgeestelijken zin zich zelven buiten gevecht stellen; en het gevaar beloopen, dat ook deze richting, gelijk het steeds met dergelijke richtingen het geval was, ten slotte ondergaat in het vleesch na met 'en geest begonnen te zijn.

Wat begonnen ook de Anabaptisten schoon, en wat vreeselijke tragedie hebben ze in Munster opgevoerd! En nu hoe de *Latter day Saints* in Afrika nogmaals in raaktlouperij en vleeschelijke zonde vervielen, ligt nog versch in ieders geheugen.

Er wordt, en niet ten onrechte, wel eens bedenking geopperd tegen het gebruik van den naam van „Calvinisme" en »Calvinisten".

Het is toch volkomen waar, dat met name elk Calvinist in den grond afkeerig is van het zich noemen naar een mensch; en evenzeer is het onbetwistbaar, dat de naam van een *mensch* niet kan genoemd, of men noemt den naam van een *zondaar*, zoodat men met dien naam te aanvaarden, in veler oog gevaar loopt zich ook aansprakelijk te stellen voor zijn fouten en zonden.

Terecht hebben onze vaderen dien naam van Calvinist dan ook gemeden, zoo dikwijls er een andere naam ter aanduiding voorhanden was. Op kerkelijk terrein noemden ze zich bijna altoos „Gereformeerden", op politiek terrein waren ze de Oranjepartij.

Maar dit hielp hen niet, zoodra gevraagd wierd naar een naam, die tegelijk én op politiek én op sociaal én op kerkelijk én op theologisch gebied die ééne geestesrichting zou aanduiden, die van Calvijns geest is uitgegaan. In de politiek kon men niet „Gereformeerd" zijn, want „Gereformeerd" beteekent historisch: de tot zuiverheid herstelde vorm van het *kerkelijk* leven; en evenmin kwam men daarmeé verder op sociaal of wetenschappelijk gebied. Iets wat nog te sterker spreekt, zoo men zich terugdenkt in den eersten tijd, toen »Gereformeerd" alleen aanduidde, wie met *de Reformatie* meêging, en dus den weg betrad der Hervorming, en wel van de Hervorming in haar algemeen begrip, Luther ingesloten.

Dit noopte om zelfs op kerkelijk terrein aanvankelijk tegenover de Martinisten van Calvinisten te spreken; en we kunnen niet genoeg ons gelukt roemen, dat, terwijl de andere zonen der Hervorming geëindigd zijn met zelfs op *kerkelijk* terrein zich naar *Luther* te noemen, en officieel zelfs van Lutheranen en Luthersche kerk te spreken, wij den algemeenen geslachtsnaam van Hervormingsgezinde of Gereformeerden gehouden hebben.

Doch dit helpt ons *niet* uit de verlegenheid voor het *algemeen* verschijnsel, dat, niet tot de kerk beperkt, ook het staatkundig, maatschappelijk en wetenschappelijk leven omvat. Wel nam men daarvoor in Engeland den naam van Puriteinen en Puritanisme, maar deze naam is eensdeels te beperkt en anderdeels voor ons onbruikbaar.

Wil men dus dat *algemeene* verschijnsel in de wereldhistorie zanduiden, dat op *elk* gebied zich bewoog in die eigen richting, waarvoor Calvijn de lijn uitstippelde, dan zien we niet in, welken anderen naam dan dien van „Calvinisme" en „Calvinist" men bezigen zal.

Zelfs zouden we zeggen: Er *is* geen keus meer. De historie *heeft* reeds beslist. Reeds drie eeuwen lang toch is het bij voor- en tegenstanders gebruik, dezen en geen anderen naam voor dit historisch verschijnsel te bezigen.

Het gebruik geldt, en welke rechtmatige critiek men hierop ook moge oefenen, dat gebruik gaat de wereld niet meer uit.

Wilt ge kortweg, wilt ge concreet, wilt ge in algemeene strekking dit verschijnsel in zijn wereldgeschiedkundige beduidenis aanwijzen, dan zijt ge opeens met het woord „Calvinisme" gereed. Dat verstaat een ieder. Er hoeft niets bij.

Al sluiten we dus het oog niet voor de schaduwzijde, die ook aan het gebruik van dezen naam, onmiskenbaar kleeft, toch weten we er niets beters op.

„Gereformeerd" en „Calvinist" is niet hetzelfde. De naam »Calvinist" is van *algemeene* strekking; „Gereformeerd" duidt bepaaldelijk op de *„kerk."*

Van de Gereformeerde voorstelling omtrent den heiligen Doop, gelijk die onlangs ook door ons in eenige artikelen is uiteengezet, vraagt een geacht inzender ons, of deze voorstelling door eene kleine wijziging niet zoo kan gegeven, dat ze meer *troost* bood, door ons *zekerheid* te waarborgen.

Hij schreef ons:

»Deze voorstelling is geheel troosteloos, wijl ze enkel de *mogelijkheid* geeft dat een kind van geloovige ouders zich zal bekeeren en in Christus gelooven (*en dus ook de mogelijkheid stelt dat het dit* NIET *zal doen*). M. a. w. opdat standpunt geeft God de HEERE aan geloovige ouders enkel de belofte dat hun kind zal zalig worden, *indien* het gelooft, maar niet de *zekerheid* dat *Hij* het geloof aan hun kind zal geven. Ook in uw artikelen komt het niet verder dan tot de *ondersteling* dat het geloof in het kind aanwezig is. En vermits *ieder* die gelooft, zalig wordt, zou er in het Sacrament *niets meer* beloofd worden dan buiten hetzelve Maar ook, welke troost geeft het aan een geloovigen vader of moeder, te weten dat hun kind zalig zal worden *indien* het gelooft? Daartoe moesten ze *zekerheid* hebben dat hun kind het geloof heeft, of althans op Gods tijd het ontvangen zal Onze vaderen hebben dan ook, zoo ik meen, steeds geleerd dat de beloften vin het Genadeverbond *onvoorwaardelijk*, d. i. *niet* van 's menschen wilskeus afhankelijk zijn, zoodat hun vervulling *vast* is. En dit heeft bij mij de vraag doen rijzen, of de oplossing van dit vraagstuk niet te vinden is door toepassing op *de kinderen der geloovigen* van wat bedoelde schrijver der vorige eeuw van *de leden der zichtbare kerk* zegt. (Geloovigen natuurlijk niet in den zin van door de kerk als zoodanig erkend, maar het in waarheid te zijn.) Dat niet *alle* kinderen der geloovigen als voorwerpen van Gods verkiezing kunnen beschouwd worden, toont m. i. het voorbeeld van Esau en Absalom. Maar de Schrift leert toch duidelijk, dat Gods gunste ook is over het zaad dergenen, die Hem vreezen (Psalm 103 : 17 en 18) 1). En als we opmerken dat zelfs Abia, naar luid van 1 Koningen 14 : 13, een van Gods verkorenen was, hoewel zijn vader Jerobeam een verworpene was, zou het dan strijdig met de Schrift zijn als een geloovige vader of moeder *zeker* waren, dat er onder hun kinderen één of meer voorwerpen van Gods verkiezing waren, die op zijn tijd als zoodanig openbaar zouden worden? Want zulk een zekerheid kan natuurlijk enkel op *de Schrift* en niet op *een openbaring* of *getuigenis des Geestes in het hart* rusten, al beroepen vele vrome zielen zich vaak op zulk een getuigenis als grond voor hun verwachting.

Zij hierop tweeërlei aangemerkt.

Ten eerste dat de geachte inzender zich omtrent de voorgestelde Gereformeerde leer vergist; en dat zijn eigen voorstelling hem geen stap verder brengt.

Voor wat het laatste aangaat, zou de zekerheid dan hierin moeten liggen, dat »geloovige ouders" altoos zeker konden zijn door de belofte, dat er onder hun kinderen, of zeg, kleinkinderen, één of meer uitverkorenen zouden zijn.

Nu kan wie zoo schreef geen *vader* zijn. Immers een vader of moeder wordt niet getroost door de wetenschap dat één van hun lievelingen behouden wordt, zoo de andere verloren gaan. Bovendien zou zulk een Doop dan pas mogen toebediend worden, als men wist dat iemand *meerdere* kinderen krijgen zou; want de uitkomst leert dat een eenig kind van geloovige ouders lang niet altijd tot bekeering komt. Voor ouders met één kind zou er dus niets in liggen. En wat de kleinkinderen betreft zou dan toch weer alle troost wegvaan, doordien de zekerheid verdween, zoodra bleek dat zijn kinderen niet huwden.

Reeds hieruit blijkt, op wat onmogelijken weg men zich zoodoende begeeft.

Maar ook de zaak is niet gevat.

De Gereformeerde voorstelling toch opent niet de mogelijkheid van behoudenis voor het geval dat iemand gelooft. Zelfs laat ze zich met heel deze verborgen vraag niet in.

Ze redeneert alleen uit het *Verbond* Gods, en zegt ons van Godswege, hoe geloovige ouders *al* hun kinderen bij de opvoeding te beschouwen hebben.

KUYPER.

1) Zie ook Jes. 59 : 21.

Uit de Pers.

De heer *Roorda van Eysinga* heeft in zijn *Blijde Boodschap* een critiek op ons Hooger onderwijs ingelascht, die niet van belang ontbloot is.

Hij schrijft daar toch op blz 57 v.v. in de ze afl. dit:

Over de voor- en nadeelen onzer tegenwoordige beschaving kunnen wij hier niet uitweiden. Maar de schromelijke eenzijdigheid van ons hooger onderwijs, dat tegenwoordig de beschaving beheerscht, moeten wij met een enkelen trek kenschetsen. Die eenzijdigheid bestaat in zoodanige overdrijving der verstandsoefening en in zoo verregaande miskenning van de zedelijkheid dat er een wetenschappelijke methode ontstaan is die tot de grootst mogelijke onmenschelijkheid voert. En door de verstomping van het menschelijk gevoel is ook het verstand zoo verduisterd dat er geen waarheid meer in door kan dringen.

Het is de eeuw der vivisectie. Alle universiteiten zijn werkplaatsen der vivisectie Alle gruwelen der geschiedenis verbleken bij dit monsterachtig bedrijf. Vivisectoren zijn een ras, aan welks bestaan onze nakomelingen niet zullen kunnen gelooven, en de folteringen der onschuldige dieren zijn de ware martelingen der hel. De faculteit der geneeskunde, die de moloch-priesters voor dit gebruik levert, is omringd door de faculteiten der godsdienstwetenschap, der rechtsgeleerdheid, der wijsbegeerte en letteren. De goe gemeente waant dat die faculteiten de leeraars zijn van de godsdienst, het recht, de waarheid de menschelijkheid, maar zij zijn de lijfwachten der vivisectie en geven de menigte milke begrippen van God en zedelijkheid dat zij hun die gruwelijken als nuttig en geoorloofd leeren beschouwen. Zij hebben de christelijke kerk zoo gevormd dat zij dit gebruik goedkeurt, de wetgeving zoo ingerecht dat er voor de onnoozele dieren tegen de Academische beulen geen bescherming is; de jeugd door het onderwijs zoo gevormd dat de opwellingen van het medelijden in de kiem worden gesmoord. Het Academisch onderwijs is een stelsel dat het geheele volksleven omvat en overal de stem der zuivere natuur ondervangt en tot zwijgen brengt. Zoo ziet het volk met stompzinnige onverschilligheid aan dat aan de Universiteiten de menschelijkheid wordt vermoord maar daar de Universiteiten wetenschappelijke lichamen zijn, is het een logisch standvastig, dagelijksch moorden; en de laatste toevlucht der verkrachte menschelijkheid, het geweten, wordt hier weggredeneerd.

Ik heb alles verzameld wat ik vinden kon om het harde woord van Jezus over het Farizeïsme te verklaren: »Als het zout smakeloos wordt, waarmee zal men zouten? het dient nergens meer toe dan om buiten geworpen en van de menschen vertreden te worden;" maar vergeleken bij de vivisectie is het als een druppel aan den emmer. De Farizeërs waren overdreven gesteld op het reinigen van schoteis en drinkbekers, en dit verdroot Jezus eenmaal zoo dat hij zeide: »Laat hen varen; het zijn blinde leidslieden der blinden;' maar wat zou hij dan wel zeggen van onze hoogleeraren, die, met verloochening van God en zijne geboden, van een valschelijk genaamde wetenschap eene aanstelling aannemen als priesters, pleitbezorgers en handlangers der vivisectie? Een wetenschap die op de uitroeiing van het geweten gericht is en daar de jongelingschap in opvoedt heeft haar eigen oordeel gesproken; en haar innerlijk verderf, dat zich zoo schaamteloos openbaart, toont ons een ontbindingsproces, een voortgaande sloping die met zekerheid haar ondergang aankondigt. Zulk een orde van zaken kan niet duren De waarheid die aan onze Universiteiten bewaard en beoefend wordt mag geen schade lijden; maar de verstandsdienst, die de godsdienst heeft vervangen en op de uitroeiing van het geweten is gericht, is de mindadiger bij uitnemendheid aan wien dit heilig priesterschap niet kan worden toevertrouwd De Joden meenden, toen hun tempel werd vernield, dat het einde der wereld nabij was En met een soortgelijk bijgeloof beschouwen onze geleerden en ongeleerden de Universiteiten. Toch was de verwoesting van den tempel een voorwaarde voor de ontwikkeling van het Christendom. En zoo zal het de geboorte van een beter tijd aankondigen, wanneer bij het volk het geweten ontwaakt en de hoogleeraren, die wanen aan de eerste menschelijke en goddelijke wetten ontgroeid te zijn door een uitbarsting van de algemeene verontwaardiging worden verpletterd.

Doch waartoe die uitweiding? zal men wellicht vragen. Omdat het onderwijs van Jezus bestaat in een beroep op de zuivere menschelijkheid; en die voorbeeld ons leert dat wij door onze schoolsche en kerkelijke opvoeding nog meer onvatbaar zijn geworden om de stem der menschelijkheid te verstaan dan de Joden van Jezus dagen. Zij waren verstrikt in overleveringen en instellingen waaruit zij zich ook met de hulp van Jezus niet vrij konden maken; en dit te begrijpen vordert een wijsgeerige beoefening hunner geschiedenis, die aan de overgrootte meerderheid der christenen vreemd is, maar die eerst recht vruchtbaar wordt, wanneer wij trachten door de wijsbegeerte der latere geschiedenis den tijdgeest, waaronder onze levens en wereldbeschouwing zich heeft gevormd, te begrijpen.

Een natuuronderzoeker die Zuid-Amerika had bereisd schildert ons den droevigen aanblik van de onbeheerde wouden die daar zijn oog ontmoette. De boomen waren door lianen en andere klimplanten zoo omstrengeld, omhneld, verwurgd, uitgemergeld dat zij daar stonden als toonbeelden van kwijning. En die aanblik was te treuriger door het contrast dat die armelijke vegetatie vormde met den rijken, weelderigen wasdom, waartoe die boomen van nature zoo grootsch en majestueus bestemd waren Die door parasieten verarmde wouden zijn het ware beeld van ons volksleven en die parasieten zijn onze academische methoden.

Het heeft ook in onze dagen niet ontbroken aan voortreffelijke volksleeraars; maar hoe zwaar, hoe hachelijk hebben zij geworsteld om hun medeburgers de eerste beginselen van recht en menschelijkheid in te prenten! Die moeilijke en vaak vruchteloozе pogingen deden een deelnemend toeschouwer denken aan een toonkunstenaar, die gewoon was in zijn huis op een klavecimbaal van volle zeven octaven, volkomen zuiver gestemd, zijne toonstukken uit te voeren. Maar als hij onder de menschen kwam vond hij slechts instrumenten van zes of vijf octaven met valsche snaren en doode toetsen, rammelende, jankende instrumenten. Verbeeld u dien toonkunstenaar genoodzaakt op zulk een speeltuig zijn muzikale ideeën uit te voeren of ook maar te luisteren naar de muziek, die de liefhebbers met genoegelijk zelfbehagen aan hun hakbord ontlokken. Dan zult gij voelen dat die toonkunstenaar en die liefhebbers niet overeenkomen. Maar aan het tegenwoordig geslacht dat de vivisectie als een natuurlijke zaak beschouwt, menschelijkheid te prediken zal een nutteloos werk blijven, zoolang dit geslacht niet leert begrijpen dat hun geestelijk organisme op zulk een hakbord gelijkt.

De menschelijkheid is onze geheele bestemming. Haar te leeren kennen en in praktijk brengen wordert een bevrijdingsoorlog niet minder zwaar dan die van Jezus tijdgenooten gevergd werd

Het ongeluk van dit veel lezend en veel leerend geslacht is dat zij zijn als menschen die geregeld eten zonder ooit honger te hebben. Zij voelen niet dat hen het woord van Jezus geldt: »Wee u die verzadigd zijt, de hoeren en de tollenaren gaan u voor." Daarom zeide hij: »Zalig die hongeren en dorsten naar gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden". — Gerechtigheid en waarheid zijn tweelingzusters. En eerst als de hartstocht der waarheid bij ons ontwaakt zal zijn, zal het ware christendom herleven. Dat ware christendom . . . . . 1), dat weer beginnen moet met de menschelijkheid uit de banden der routine te bevrijden, den honger naar gerechtigheid den hartstocht der waarheid te wekken. Want de waarheidszin in het menschelijk hart moet ontwaakt zijn om nu, even als voor twintig eeuwen, het woord van Jezus te verstaan: Wie uit de waarheid is, hoort mijne stem.

Prachtige taal, stijl die boeit, gedachten die u aangrijpen en een critiek die tot in het leven insnijdt!

En al weten we dan ook, dat de heer Roorda van Eysinga bij zijn critiek op ons Hooger onderwijs van geheel andere onderstellingen uitgaat dan wij, toch loont het de moeite om van zijne bedenkingen kennis te nemen. En dat te meer, daar hij blijkens het stuk van zijn hand dat men onder de ingezondene vindt, opneming van deze zinsnee wenschte.

En wat nu zijne opmerking betreft, dat toch Ds. Huet blijkens zijn adhaesie aan bovenvermelde woorden de Rijksuniversiteiten *niet* zou steunen, daarop veroorloven we ons dit te antwoorden.

Er moet Hooger onderwijs zijn. Nu kan men Hooger onderwijs in een bepaalden vorm steunen door zijn sympathie, door zijn geld, door zijn zonen; en men kan het bestrijden door zijn antipathie, door het zijn zonen te onthouden en door een ander Hooger onderwijs er tegenover te stellen.

Deswege achten wij, en blijven we meenen, dat het Rijks Hooger onderwijs steunt al wie c. q. van dit onderwijs gebruikt maakt en verzuimt de opkomst van een ander Hooger onderwijs te bevorderen of ter hand te nemen.

KUYPER.

1) Drie woorden: *is het Spiritisme* zijn hier op verzoek van den schrijver weggelaten omdat hij niet incidenteel een discussie wil uitlokken over hetgeen tusschen hem en ons ten principale in geding is.

Officieele berichten uit de Ned. Geref. kerken.

De diakenen der Ned. Ger. Kerk te Den Helder, verzoeken belanghebbenden beleefd, alle stukken de diaconie betreffende, te willen zenden aan haren scriba,

A. ADRIAANSE,
Helder.

A.s. Zondagmorgen 9 uur hoopt de gemeente te O.-Nijkerk haar nieuw kerkgebouw in gebruik te nemen. Ds. H. K. Zijlstra van Wierum zal dan D. V. voorbereiding voor 't Heilig Avondmaal houden.

De Kerkeraad der Ned. Ger. Kerk te O.-Nijkerk,
DIRK A. ZWART, *Presid.*
PH. ROORDA, *Secret.*

Vergadering der voorloopig gecombineerde classes Utrecht—Wijk, op Donderdag 30 October 1890 te Utrecht.

Ds. G. J. Barger opent als praeses de vergadering met gebed, laat Ps. 84 : 4 en 6 zingen, en leest Ps. 72 voor.

Vijftien kerken waren vertegenwoordigd, waaronder de kerk van Loopik voor de eerste maal.

Na lezing en goedkeuring der notulen, worden de classicale visitatoren, deputaten en adviseuren gecombineerd, en de vacatuurbeurten geregeld.

Visitatoren brengen in gunstigen zin verslag uit van de buitengewone visitatie van de kerk van Driebergen en van de gewone visitatie van de kerk van Utrecht.

Ds. E. J. de Groot van Veenendaal houdt de korte predikatie over Matth. 19 : 16—22.

De vraag van de kerk van Baambrugge, of de lidmaten der kerk te Abcoude, die der reformatie genegen zijn, met alle rechten te Baambrugge kunnen inwonen, wordt in ontkennenden zin beantwoord.

Op de vraag van de kerk van IJselstein: Hoe te handelen met een persoon, die na herhaalde vermaning, in de zonde van dronkenschap blijft volharden, en wiens naam daarom reeds openlijk in de kerk is bekend gemaakt? oordeelt de vergadering, dat men hier met alle voorzichtigheid en teederheid hebbe te handelen, en hem met herhaald vermaan en gedurig gebed hebbe te bewerken.

De kerken der classe worden *dringend vermaand*, om getrouwer dan tot dusverre, de *driemaandelijksche collecte* voor de *proceskosten* te houden, overmits vele kerken hierin nalatig bleven.

Een verzoek van de gecombineerde classes Amsterdam—Edam—Hoorn, dd. 10 Sept. '90, om aan de kerk van Mijdrecht mandaat te geven de verzorging van de genabuurde kerk van Uithoorn op zich te nemen, wordt voorgedragen aan de kerk van Mijdrecht; welke, na hierover in den kerkeraad te hebben beslist, zal handelen gelijk haar stichtelijk blijkt te wezen.

Bij vrijmaking van de kerk te Uithoorn, zal hare verzorging komen voor rekening van de classis Amsterdam c. a.

Tengevolge van aanvragen van examen door aspirant-oefenaars, besluit de vergadering, dat het examen voor oefenaar niet meer dan twee maal in het jaar zal worden afgenomen.

Nadat de kerk van Maarssen als classicale kerk is aangewezen, eindigt na 't zingen van Ps 89 : 1. Ds. Hoekstra de vergadering met dankzegging.

J. J. WESTERBEEK VAN EERTEN,
h. t. scriba.

Buitenland.

Frankrijk. — Reformatie verwacht van Gallicaansche zijde.

Een predikant der Gereformeerde kerk, de heer Bouvier, woonde dezer dagen eene conferentie bij, die de heer Hyacinthe Loyson, gewezen pater der Karmelieterorde, in zijn kerkgebouw in de rue d'Arros te Parijs hield, waarin hij zijn plan bloot legde om eene rondreis door Frankrijk te doen, ten einde te trachten de oude Gallicaansche kerk te doen herleven, door haar zoodanige wijzigingen te geven, die door de huidige tijdsomstandigheden geboden zijn.

Naar gewoonte sprak de heer Hyacinthe met sympathie en waardeering over het Protestantisme, maar meende dat het niet overeen komt met den geest van het Fransche volk.

Toch is de Reformatie niet uit den vreemde naar Frankrijk overgeplant, maar op Frankrijks bodem geboren en binnen weinige jaren waren menschen van allerlei rang en stand voor haar gewonnen. Maar naar den mensch gesproken, hebben de vreeselijkste vervolgingen, den voortgang der reformatie tegengehouden, vervolgingen die 250 jaren hebben aangehouden, van Frans I tot kort voor het uitbreken van de revolutie. Toch moet men niet denken, dat ten tijde en na de groote revolutie er volledige vrijheid aan de Gereformeerden gegeven werd In 1873, dus na den val van Napoleon III, werden nog twee predikanten voor de rechtbank van Epernay geroepen, omdat zij te Troissy geëvangeliseerd hadden. Eerst in 1881 werd een wet uitgevaardigd, waardoor alle beperking van het recht van vergadering weggenomen werd. Sedert 1881 hebben de Gereformeerde kerken vrijheid van propagande verkregen, doch de jammerlijke toestanden die in haar midden heerschen, het ongeloof dat binnen hare muren gedrongen is, verhindert haar om iets duurzaams tot stand te brengen Ja, men kan hier en daar, wanneer de bevolking eenigszins ontevreden geworden is door het doen van de machthebbers der Roomsche hierarchie een tijdlang eenige menschen verzamelen, die zelfs met groote geestdrift de predikers van het hedendaagsche protestantisme toejuichen, doch als de heete hoofden wat bekoeld zijn, komt er verflauwing, en van nieuwe kerkformatie of reformatie is doorgaans, behoudens enkele uitzonderingen, geen sprake, en slechts hier of daar wint het Protestantisme eenige nieuwe aanhangers. en wordt eene enkele gemeente geformeerd, als eene compensatie voor de verliezen die het lijdt, doordat vele leden in de verstrooiing door gebrek aan geestelijke bearbeiding op den duur er van afvallen.

Nu is het niet te verwonderen, dat sommigen daaronder moedeloos worden en gaan vragen als zij de buitengemeene welsprekendheid vernemen van een man als Hyacinthe, en in aanmerking nemen dat hij dichter bij de Roomsche kerk staat, zou deze niet bestemd zijn om reformator van Frankrijk te worden? Men durft daarop wel geen stellig bevestigend antwoord te geven, maar de heer Bouvier, die de schoone rede van den heer Hyacinthe hoorde, is van oordeel, dat deze, onder den naam van een Gallicaanschen godsdienst, een Christelijken en waarlijk liberalen wil stichten. Daarom stelt hij voor om den arbeid van H. Loyson zedelijk en geldelijk te steunen. Het komt toch op verbreiding der waarheid en op bestrijding van het Ultramontanisme aan, zegt hij. Wij vreezen, dat men geen behoorlijk onderzoek heeft ingesteld naar de belijdenis van den heer H. Loyson of dat men vrede heeft met de gevoelens, die hij voordraagt. In beide gevallen is het even treurig, want wel bewust of onbewust is men van lieverlede gekomen tot de Pelagiaansche dolingen op leerstellig gebied en tot het collegiale stelsel in het stuk van regeering der kerk.

Amerika. Revisie der Confessie voorloopig verhinderd. De Methodisten in Canada uit Utah.

Het schijnt dat er voorloopig van de voorgenomen rivisie der Westminstersche geloofsbelijdenis in de Gereformeerde kerk van Amerika niets komen zal. De beslissing hing in deze af van de Presbyterianen Van deze verklaarden er zich 133 voor en 69 tegen de voorgenomen herziening, terwijl vijf Presbyteriën hunne stem niet wilden uitbrengen en het Presbyterium van Albany beweerde, dat het noodig was om eene geheel nieuwe geloofsbelijdenis op te stellen. Tot hiertoe hebben vijf Presbyteriën nog niets van zich laten hooren, maar al verklaren deze zich ook voor de herziening, dan is het vereischte twee derde deel nog niet verkregen. Als men alle stemmen, die zich voor of tegen de herziening in de Presbyteriën verklaard hebben, te samen telt, dan komt men tot een getal van 3334 voor en 2332 tegen.

Men schijnt er in Amerika niets van te beseffen, dat, wil men veranderingen maken in de Geloofsbelijdenis, alle ware kerken daartoe behooren mede te werken Wij mogen er ons in verheugen dat een verminking in Remonstrantschen zin van de Westminstersche Geloofsbelijdenis, waarin de leer van de Souvereiniteit Gods in de zaliging van den zondaar zoo stellig mogelijk uitgedrukt staat, voor 's hands voor de Gereformeerde kerk verhoed is.

Maar een treurig teeken is en blijft het, dat de groote meerderheid der Presbyterianen een verandering der confessie wilde om haar te kunnen verwateren en om aldus niet alleen met de daad maar ook formeel van het fundament door de vaderen onder de leiding des Geestes gelegd, te kunnen afgaan.

In Canada hebben de Methodisten in de laatste jaren vele leden geworven, zoodat zij tot de grootste kerk of *denomination* van dat land kunnen gerekend worden, ten minste worden de Zondagscholen, door Methodisten geleid, door het grootst aantal kinderen bezocht. Maar nu begint men er over te spreken om zich te vereenigen met de Presbyterianen, althans er werd op de jongste conferentie van de Methodisten van Canada gezegd: »Er zijn blijde vooruitzichten, dat in Canada ten minste, de leerstellige geschillen die er bestaan tusschen Methodisten en Presbyterianen, van lieverlede verdwijnen, terwijl er eene eenheid van doel en van methode en een geest van toenemende vriendelijkheid enz. openbaar wordt" Wij vreezen dat uit deze woorden blijkt, dat de Presbyterianen van Canada van de Gereformeerde belijdenis zijn afgeweken. Wanneer zullen we eens kunnen ophouden om van uit het buitenland schier enkel boos gerucht over te brengen? Hoe treurig dit ook zij, mocht het ons dankbaar stemmen, ziende op de vele voorrechten die we in Nederland genieten.

De jammerlijke secte der »Mormonen of heiligen der laatste dagen", gesticht door de zoogenaamde openbaring van een gelukzoeker op geestelijk gebied, Jozef Smith, is reeds lang genoeg een vlek geweest voor Amerika, wijl de veelwijverij als een dogma er in verkondigd werd. De regeering ging sedert jaren met kracht daartegen in, zoodat men eindelijk het hoofd in de schoot gelegen heeft; men is bezweken voor den aandrang der publieke opinie en voor het geweld der regeering en daarom heeft men in het leger der Mormonen de belijdenis herzien, en daarbij het leerstelsel dat veelwijverij noodzakelijk zou zijn, om een groote kerk van heiligen te vormen en daarom van God geboden was, laten vervallen. Zekerlijk hebben de leiders der Mormonen dit gedaan, om gelijke rechten met andere burgers der Vereenigde Staten te verkrijgen.

Doch nu is het kenmerkende van de beruchte secte verdwenen. Want de belijdenis der Mormonen is niet anders dan eene samenflansing van Sociniaansche en Remonstrantsche dwalingen. De veelwijverij vormt juist het aantrekkelijke, waardoor de agenten der Mormonen tot in Nederland, Zwitserland, Noorwegen enz. ingang vonden. Er bestaat dus hoop dat deze Synagoge des Satans weldra zal verdwenen zijn

WINCKEL.

Voor Kinderen.

Zijn meester gevonden.

II.

Toen nu Ben Achma en zijn metgezel nader kwamen, bespeurden zij twee mannen. De een was een slachter, de ander een oliekooper. De slager was bespat met bloed; de koopman glom van vet en olie.

De slachter kwam vooruit en sprak:

»Ik ging olie koopen in den winkel van dezen schelm. Toen ik nu zou betalen, stak ik de hand in den zak en haalde daaruit een handvol geld om het stuk uit te zoeken, dat ik noodig had. Maar zie — nu hij 't geld zag, kreeg hij er lust toe, greep mijn hand vast en zei, dat ik het geld had gestolen van zijn toonbank. Maar ik hield mijn hand stevig dicht, met het geld er in. Hier is het."

»Wat hebt gij daartegen in te brengen?" vroeg nu de Kadi den oliekoopman.

»Deze schurk . . . ."

„Gij zijt hier niet om elkaar uit te schelden", sprak de kadi. »Ik heb 't straks laten begaan. Maar dat moet uit wezen."

»Nu, deze beestenmoorder", sprak de olieman, »kwam bij mij, juist toen de toonbank vol geld lag, waarmee moest worden betaald. Hij wilde een paar kan olie hebben en ik vulde zijn kruik. Nu vroeg hij: kunt gij een goudstuk wisselen? Ik wist wel dat er daarvoor niet genoeg gereed lag en liep even heen om geld te halen. Doch mij omkeerende zag ik hoe hij zijn handen sloeg aan het geld dat gereed lag Ik sprong toe en hij wilde vluchten, maar ik hield hem stevig vast. Het geld is het mijne. Doe gij recht, o Kadi"

»Laat het geld hier!" sprak de wijze man, »en komt beide morgen terug."

De twee mannen gingen heen.

Twee andere kwamen. De een was een boer, de ander, gelijk men aan zijn kleeding zien kon, een schoolmeester.

»Wat wilt gij?" vroeg de Kadi.

»Heer," sprak de schoolmeester, »deze landman is heimelijk in mijn huis gekomen, en heeft mijn dienstmaagd weggevoerd. Ik eisch haar van hem terug."

»Dat is niet waar," sprak nu de boer. »Deze